

Materialistický pohľad na svet

(upútavky na publikáciu; ISBN 978-80-971486-4-5)

Presun na úvodnú stránku *úvod*

Prechod na novú web stránku [DV Slovo viery](#) na doméne "solva.sk"

[Obálka](#)

Všetci sa dívame na ten istý svet,

ale každý ho vidíme inak.

Všetci poznávame ten istý svet,

ale každý ho vysvetľujeme inak.

Všetci žijeme na tom istom svete,

ale každý ho prežívame inak.

Autor: Drahoslav Vajda

vo vydavateľstve SOLAS v januári 2022 a bola bezplatne distribuovaná všetkým odberateľom časopisu

Solas

ako príloha k číslu 53, zima 2021. Je dostupná v kamenných obchodoch, cez internet na web stránkach kníhkupectiev IKAR, Martinus, Panta Rhei. Publikáciu vyhľadajte na ich web stránkach zadaním plného mena autora alebo čísla ISBN 978-80-971486-4-5. Podobne tak je na týchto stránkach dostupný aj druhý diel -

2. diel Biblický pohľad na svet

: ISBN 978-80-971486-5-2.

V ďalšom sú uvedené upútavky na obsah publikácie

roztriedené po častiach a oddieloch

Predhovor autora

Svet, ktorý nachádzame okolo seba, vnímame ako jeden celok. Všetky jeho rozmanité štruktúry a formy navzájom súvisia a ovplyvňujú sa. Každá z nich má svoju nezastupiteľnú funkciu, úlohu, účel a všetky vzájomne spolupracujú. Všetky spolu v nerozlučnej jednote vytvárajú jeden funkčný mechanizmus.

Poznávame svet okolo seba a pýtame sa: Ktoré zdroje o ňom dokážu poskytnúť spoľahlivé informácie? Je to veda, ktorá poskytuje spoľahlivé údaje o svete a dáva aj odpovede na otázky ľudskej existencie a zmyslu života? Alebo potrebujeme iný zdroj poznania?

Hľadáme fakty o svete a snažíme sa ich zosumarizovať do ucelených a nerozporných myšlienkových celkov či už vedeckých, filozofických, alebo náboženských. Ale tu a práve v tomto začína problém. Fakty same osebe nestačia. Treba ich usporiadať, zoradiť, zatriediť, vysvetliť, interpretovať – a to je ten problém: interpretácia faktov. Dopracujeme sa k pravdivým a spoľahlivým údajom o svete, získame o ňom spoľahlivé fakty, ale ich interpretácia je už podmienená a ovplyvnená predchádzajúcimi názormi interpreta, týmto ľudským fenoménom. Každý interpret vykladá fakty zo svojho pohľadu, presvedčenia, skúseností, poznania – alebo inými slovami, podľa svojho svetonázoru.

Otázka svetonázoru a jeho formovanie sa týka každého človeka bez rozdielu a bez ohľadu na to, či si je toho vedomý alebo nie. Odpovede na otázky Kto sme a odkiaľ pochádzame, rovnako ako otázky o pôvode obklopujúceho nás sveta a pôvode života v ňom si pre seba v rôznej miere hľadá každý jednotlivec. Pri formovaní vlastného pohľadu na svet je preto pre každého jednotlivca dôležité, aké informácie sa k nemu dostanú, ktoré z nich považuje za pravdivé a

prijme ich za svoje. Publikácia je zameraná práve týmto smerom. Má pomôcť čitateľovi orientovať sa hlavne v dvoch v našej kultúre významovo dominujúcich pohľadoch na svet a jeho pôvod.

Cieľom publikácie je osloviť čo najširší okruh čitateľov v pohľade na svet, v ktorom žijeme, a tomuto cieľu je podriadený jej štýl a spôsob výkladu. Nech hovoríme o čomkoľvek, vždy potrebujeme mať jasno v pojmoch, ktoré používame. Vyjasniť si a definovať používané pojmy je potrebné vždy a vo všetkom, keď chceme predísť nedorozumeniu, ale predovšetkým je to dôležité vtedy, keď hovoríme o takých témach ako veda, viera, svetonázor, stvorenie, evolúcia a pod. Tak je to aj v úvahách takého charakteru, aké sú predkladané v tejto publikácii. Preto prvé, čo urobíme, je, že definujeme a vysvetlíme kľúčové pojmy, na ktorých budú postavené naše úvahy. Budú to tvrdenia, definície, ale musíme si nimi prejsť, ak máme dospieť k zmysluplným a konzistentným úvahám a záverom.

Téma publikácie je rozložená do dvoch dielov. Prvý diel je venovaný definíciám použitých pojmov a materialistickému pohľadu na svet. Druhý diel je venovaný biblickému pohľadu na svet a je v ňom načrtnutá perspektíva ľudstva z oboch pohľadov. Oba diely obsahujú doplnky a vysvetľujúce poznámky, použité zdroje a doporučenú literatúru.

Žilina január 2022

PRVÁ ČASŤ

Definície a vysvetlenie použitých pojmov

I. oddiel

Svetonázor

Pohľad na svet a postoj k všetkému, čo nás obklopuje, s čím sa stretávame a prichádzame do styku, je podmienený odpoveďou na otázku: *Ako všetko to existujúce, viditeľné aj neviditeľné, začalo existovať?* To je základná otázka, na ktorú každý jednotlivý človek hľadá vedome alebo nevedome odpoveď. Odpoveď na ňu potrebuje predovšetkým každý sám pre seba ako jednotlivec, ale rovnako ju potrebujeme aj ako skupina, kolektív, spoločnosť, v ktorej sa nachádzame a pohybujeme. Odpoveď na ňu potom následne určuje všetko naše ďalšie konanie. Inými slovami: Vzťahy a konanie každého jedného človeka sú určené jeho svetonázorom. Preto si vyjasníme otázku svetonázoru na samom začiatku a to tak, že budeme hľadať odpovede na otázky:

1. Čo je svetonázor?

2. Aká je jeho úloha a dôležitosť v živote človeka?

3. Ktorý svetonázor je v súčasnosti dominujúci?

Kapitola A

Svetonázor – definícia a jeho dôležitosť

Podľa rôznych zdrojov a slovníkovej literatúry slovo *svetonázor* môžeme vysvetliť či definovať nasledovne:

Svetonázor je ucelený systém názorov, hodnôt, noriem a presvedčenia. Rozumie sa ním individuálne či skupinové ponímanie sveta ako celku a miesta človeka v ňom. Je to ucelený pohľad na svet

–
je

ho pôvod, existenciu a smerovanie

, na základe ktorého človek ako jednotlivec hodnotí veci a javy v svojom okolí

, zaujíma k nim zásadné a rozhodujúce postoje a určuje svoje konanie.

Kapitola B

Dominujúce svetonázory

Kritérium rozlíšenia svetonázorov

Zo skúsenosti vieme, že pohľadov na svet (svetonázorov) je viacero. Všetky majú však jedno spoločné. Buď pripúšťajú, alebo vylučujú existenciu nadprirodzena a duchovných bytostí. Týka sa to aj alebo hlavne *prvotnej príčiny všetkého existujúceho*.

Kapitola C

Materialistický svetonázor

Materialistický svetonázor (stručne *materializmus^B*) stojí na presvedčení, že prvotnou príčinou a pôvodom všetkého je len *hmota*, ktorá existuje večne a je nezávislá od akéhokoľvek vedomia.

Kapitola D

Biblický svetonázor

V tomto pohľade je svet vnímaný ako existencia dvoch sfér: *prirodzenej* zmyslovo vnímateľnej *materiálnej sféry*

(
materiálny svet

) a
nadprirodzenej
duchovnej,
nemateriálnej,

zmyslovo nevnímateľnej neviditeľnej sféry (
duchovný, nadprirodzený svet

). Obe sféry sú v jednote a tvoria náš svet, podstatu nášho bytia. Podľa tohto presvedčenia všetko existujúce, viditeľné aj neviditeľné, vzniklo z vôle Boha tak, ako to Boh človeku zjavil.

II. oddiel

Viera

Kapitola A

Definícia a vysvetlenie pojmu

Pri definícii viery budeme vychádzať z biblického pohľadu. Viera je priamo definovaná a vysvetlená v Božom slove (Biblii):

„Viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia.“
(Židom 11:1)

V biblickom chápaní je viera presvedčením o veciach, ktoré sa síce nevidia, ale sú skutočné a pravdivé. Túto definíciu viery ako presvedčenia o veciach, ktoré sa nevidia, a podstaty toho, na čo sa človek nadeje, je však možné zovšeobecniť aj na vieru o veciach, ktoré sa nevidia, ale pritom nie sú pravdivé, nie sú skutočné, neexistujú. Viera je *presvedčením* o veciach, ktoré *sa nevidia*, čiže nedajú sa spoznať zmyslovo či skúsenosťou (empiricky). Toto presvedčenie je zároveň aj *podstatou* toho, na čo sa človek nadeje

Tomu, čo vidíme svojimi fyzickými očami a vnímame inými fyzickými zmyslami, nepotrebujeme veriť. Je to však viera, ktorá sa „dívá“ aj do neviditeľného časopriestorového materiálneho sveta. Vidí neviditeľné veci tohto viditeľného sveta z hľadiska priestoru a času. Vidí veci, ktoré sa nachádzajú za naším fyzicky viditeľným horizontom. Dívá sa do minulosti, dívá sa do budúcnosti. Minulosť a budúcnosť je svet neviditeľných udalostí – udalostí, ktoré sa už pominuli alebo ešte len nastanú. Aj tieto prijímame a uchopujeme len vierou. Samozrejme, okrem tých, ktoré sme sami prežili a fyzicky alebo inak poznali, ale o tých v súvislosti s vierou nehovoríme,

Autor: Drahoslav Vajda

lebo tieto boli predmetom nášho fyzického, zmyslového poznania. Viera „vidí“ to, čo nevidia naše fyzické oči a ostatné zmysly. V tom je rozdiel medzi vierou a fyzickým videním (fyzickým poznávaním).

III. oddiel

Veda

Kapitola A

Definícia a vysvetlenie pojmu

V súčasnosti sa pojmom veda označuje všetko možné aj nemožné a za vedeckú sa považuje rôznorodá ľudská činnosť. V najširšom, najvšeobecnejšom zmysle slova sa pod vedou rozumie ľudský spôsob získavania poznania. V užšom zmysle slova hovoríme o empirickej vede a o exaktnej vede. Keďže veda zohráva kľúčovú rolu v tvorbe svetonázoru, tak to najdôležitejšie, čo si potrebujeme o vede povedať je, že aká (ktorá) veda dokáže sprostredkovať zaručene pravdivé a overiteľné poznanie, pretože nie každá veda (napríklad veda v širšom zmysle slova) je toho schopná.

1. Veda v širšom zmysle slova

Pod vedou v širšom zmysle slova sa rozumie „vedenie“ v zmysle získaného poznania. Takto sa pod *vedou* rozumie súhrn všetkých činností a výsledky takých činností, ktoré sú spojené so získavaním, formuláciou a aplikáciou informácií označených ako *poznanie*. *Povedané jednoducho:*

V tomto zmysle sa pod vedou rozumie *každé poznanie*

– tu sa vedou označuje prakticky všetko.

2. Empirická a exaktná veda

Veda v užšom zmysle slova

Empirická veda

Empirická veda je veda v užšom zmysle slova. Empirická veda skúma a prináša poznanie o javoch, ktoré sú prístupné zmyslovej skúsenosti.

Empirická veda

je teda postavená na pozorovaní, meraní a pokuse (experimente).

Pod pojmom *empirická veda* rozumieme

činnosť spojenú so získavaním poznania o zákonitostiach reálne a v prítomnosti existujúcich

opakujúcich sa alebo pretrvávajúcich dejov, procesov a javov materiálneho sveta a ich formulovanie vo forme tvrdení, vedeckých zákonov a teórií.

Okrem toho pravá, skutočná veda (v tomto pravom a užšom zmysle slova) finálne predkladá poznanie (teórie), ktoré nie je závislé od svetonázoru vedca, ktorý interpretuje vedecké pozorovania či experimenty. To je veľmi dôležitá skutočnosť, črta, charakterizujúca vedu (pravú, skutočnú).

Exaktná veda

Keď empirická veda okrem kvalitatívneho opisu prírodných zákonitostí (kameň padá k zemi, voda tečie z kopca) poskytuje aj ich kvantitatívnu formuláciu (Newtonov zákon gravitácie), hovoríme o exaktnej vede. Exaktná veda je vedou v užšom zmysle slova.

3. Paleo-vedy, kozmológia a vedy o počiatkoch

V materialistickom svetonázore sa za vedu považujú aj paleovedné disciplíny a kozmológia, ktoré sa zaoberajú skúmaním javov a procesov, ktoré sa mali odohrať v dávnej histórii našej planéty či vesmíru a vedné disciplíny, ktoré sa snažia o vysvetlenie počiatkov (počiatok vesmíru, počiatok života).

Problémom tejto kategórie vedných disciplín je to, že nedokážu priamo pozorovať procesy a javy, ktoré sú predmetom ich skúmania. Empiricky môžu skúmať len výsledky (konečných stav) procesov (dejov) a javov, ktoré sa udiali v minulosti, nie samotné javy.

"Vedy o pôvode" a paleovedné disciplíny z princípu nedokážu poskytnúť pravdivé, zaručené a overiteľné poznanie. Z tohto dôvodu ich nepovažujeme za „pravú vedu“.

Kapitola B

Podstata, úloha a účel vedy

1. Prostriedky vedy

Pozorovanie, pokus (experiment)

Pomocou prostriedkov vedy získavame fakty o materiálnom svete.

2. Veda, vedecká metóda a vedecká teória

Veda zhromažďuje fakty o materiálnom svete vedeckými prostriedkami, ktoré sú jej vlastné (pozorovanie, meranie, experiment). Pritom pod termín veda zahrňujeme získané poznatky, fakty spolu s vedeckými prostriedkami a vedeckými metódami.

3. Vedecký zákon, (vedecký) princíp a princíp príčinnosti

Povedali sme, že výsledky pozorovaní, meraní a experimentov sa zovšeobecňujú vo forme tvrdení, resp. zákonov. Definujme pojmy: vedecký zákon, princíp a princíp príčinnosti.

Princíp príčinnosti znie:

□□□□□□□ Všetko má príčinu, □ všetko má následok.

4. Prírodný zákon, vedecký zákon a fyzikálne veličiny

Ďalším dôležitým pojmom pre naše úvahy je výraz *prírodný zákon* a jeho súvislosť s *vedeckým zákonom*.

Oba sú potrebné a užitočné pre pochopenie podstaty témy publikácie.

5. Dôraz na kritérium opakovateľnosti

Jedno z kritérií správnosti (pravdivosti) vedeckej teórie, ako sme už uviedli, je, že pozorovania a experimenty, ktoré viedli k jej vzniku a na základe ktorých je príslušná vedecká teória postavená, sa musia dať zopakovať a overiť (verifikovať).

6. Sprievodné črty správnosti vedeckej teórie

Ako sprievodnú črtu správnosti vedeckej teórie predkladám nasledovné:

a) Pre vedeckú teóriu je charakteristické, že jej platnosť nezávisí od svetonázoru vedcov.

b) Druhou charakteristickou črtou správnosti vedeckej teórie je aj jej praktické využitie. Všetky moderné technológie existujú vďaka spoľahlivým a overeným vedeckým teóriám.

Kapitola C

Čo nie je veda a čo veda nerieši

□

1. „Veda o počiatku“

Samotný výraz „veda o počiatku“ je protirečivý sám v sebe. Veda skúma opakujúce sa udalosti. Počiatok je jednorazová udalosť. Nie je možné opakovane (vedecky) skúmať jednorazovú, ojedinelú udalosť, preto ani hypotézy o nej nie je možné overiť.

2. Veda, život, živé bytosti

Veda sa zaoberá iba materiálnymi objektmi a štruktúrami. Čo sa týka živých bytostí, vedecky sa dá skúmať iba ich materiálna (telesná) stránka bytia.

3. Veda a svetonázor

Tento vzťah je zrejmý z definície oboch pojmov a z toho, čo o vede píšeme vyššie. Z nich rozumieme, že veda je inštitúcia úzko zameraná na objavovanie prírodných zákonitostí. Svetonázor je ucelený pohľad na svet a postoj k nemu.

Kapitola D

Záverom o vede a vedeckej teórii

Silná stránka vedeckého prístupu k skúmaniu neživej prírody spočíva v jeho schopnosti javy vysvetľovať a predpovedať na základe existujúcich pozorovateľných a opakovateľných dejov pomocou vedeckých prostriedkov a postupov. Jeho slabinou je naopak neschopnosť a nemožnosť skúmať jedinečné, neopakovateľné udalosti – a tými sú počiatky.

IV. oddiel

Príčina, následok, náhoda a udalosť

Definície a vysvetlenia

1. Príčina

Príčina je jav, faktor, činiteľ, ktorý spôsobuje alebo podmieňuje vznik iného javu, inej veci, stavu reality, ktorý potom nazývame *následok* alebo *dôsledok*.

2. Následok (dôsledok)

Následok je to, čo nasleduje po *príčine*, čo *príčinne nasleduje po niečom inom*. *Následok* je to, čo je spôsobené, vyvolané *príčinou*

3. Náhoda

Pojem *náhoda* je chápaný nasledovne:

Náhoda je udalosť, ktorá je súbeh, strenutie viacerých udalostí, medzi ktorými niet príčinnej súvislosti.

4. Udalosť

Udalosť (či príhoda) je reálny alebo aj (vy)myslený stret, ktorý trvá v čase a má konkrétny obsah.

V. oddiel

Evolúcia

Základný význam pojmu

Slovo evolúcia má viacero významov. Niektorí pod ním môžu myslieť jednoduchú zmenu v čase, iní môžu mať na mysli pôvod všetkých foriem života z jedného spoločného predka bez toho, aby bližšie špecifikovali mechanizmus zmien.

DRUHÁ ČASŤ

Materialistický pohľad na svet

I. oddiel

Hmota – krátka história pojmu

V dávnej dobe pojem *hmota* pôvodne označoval les, potom drevo ako stavebný materiál a neskôr všetko to, z čoho sa niečo buduje či vyrába.

II. oddiel

Hmota – jej definícia a vlastnosti

Kapitola A

Vedecké poznanie a svetonázorové presvedčenie

Hmota vo filozofii (a pôvodne aj vo fyzike) je protiklad ducha. Podľa materializmu všetko, čo existuje, je buď hmota sama, alebo je v svojej existencii od hmoty závislé.

Hmotou sa rozumie to, z čoho vzniklo a pozostáva všetko, čo existuje. Takto sa tento pojem prijíma všeobecne. Jeho definíciu predložil Vladimír Iljič Lenin v roku 1908 v svojom filozofickom diele Materializmus a empiriokriticizmus.

Leninova definícia hmoty je filozofická, nie vedecká. Hmota, podľa nej, je filozofická kategória – teda je to filozofický, nie vedecký pojem. Hmota nie je fyzikálnou veličinou, nemá ani jednotku ani rozmer.

Kapitola B

Vlastnosti hmoty

1. Vedecky spoznané a overiteľné vlastnosti hmoty

Náš svet, náš hmatateľný životný priestor je nespochybniteľne materiálny, existujúci a reálny. Vlastnosti hmoty sa prejavujú vo forme *látky* a vo forme *poľa*.

V nasledujúcich troch paragrafoch tejto kapitoly uvádzame tie *vedecké* (overené) *poznatky* **prej avov** *hmoty*, ktoré potrebujeme pre účely tejto publikácie.

2. Hmota a jej fyzikálne prejavy

Usporiadanosť a štruktúrnosť hmoty

Materiálny svet sa vyznačuje *usporiadanosťou*. Vidíme to na štruktúre látok, ktoré sa skladajú z molekúl, tie z atómov a tie z obalu a jadra. Náš materiálny svet má *štruktúru*

Pohyb

Je neoddeliteľnou vlastnosťou hmoty (matérie, látky) – hmota (látka) existuje v pohybe ako z mikroskopického, tak aj z makroskopického pohľadu. *Pohyb* je spôsob jej existencie.

Priestor a čas

Existencia hmoty je nerozlučne spojená s priestorom a časom. Pohľad na priestor a čas je iný vo svetonázore (filozofii) a iný vo vede. *Z pohľadu filozofie* sú priestor a čas filozofické kategórie (vysvetlenie nižšie). *Z pohľadu vedy* sú to merateľné fyzikálne veličiny.

3. Ďalšie vlastnosti hmoty

Hmotnosť

Hmotnosťou (m) označujeme zotrvačné a gravitačné vlastnosti látkových telies.

Elektrický náboj

Elektrické a magnetické vlastnosti hmoty popisujeme prostredníctvom *elektrického náboja*.

Energia

Energia (E) je v najjednoduchšej definícii schopnosť telesa konať prácu

4. Poznávanie hmoty, priestoru a času

Hmotu dokážeme vedecky (fyzikálne) popísať len cez jej vlastnosti ako *hmotnosť*, *elektrický náboj* a pod
obne.

5. Základné predpoklady materializmu o hmate

Predpokladané, ale vedecky neoverené a neoveriteľné vlastnosti hmoty zavedené v materializme

Okrem vedeckých, faktických a overiteľných poznatkov o hmote materializmus – ako filozofia aj ako svetonázor – o hmote zavádza neoverené a neoveriteľné dodatočné predpoklady (neodôvodnené axiómy^F), postuláty) alebo fakty o nej účelovo interpretuje.

1. Podľa materialistickej definície *základná vlastnosť* (atribút) *hmoty* je jej (*objektívna*)
existencia *nezávisl*

*á od akéhokoľvek vedomia
(bytosti, inteligencie a pod.).*

2. *Ďalšia základná vlastnosť hmoty má byť jej večná existencia – hmota sa považuje za nevytvoriteľnú a nezničiteľnú, existovala a existuje večne
(nemá žiaden počiatok ani koniec).*

Pohyb v materializme

Pohyb je neoddeliteľnou vlastnosťou hmoty. Je nevytvoriteľný a nezničiteľný ako hmota sama.

Priestor a čas v materializme

Pretože priestor a čas sú neoddeliteľné od hmoty, neexistuje nič, čo by mohlo existovať mimo priestoru a mimo času. *Priestor a čas* ako filozofické kategórie sú základné spôsoby objektívnej (nezávislej) existencie pohybujúcej sa hmoty.

□□□□ 3. *Hmota je samohybná. Tým sa myslí, že hmota na pohyb (v úplne všeobecnom,*

filozofickom zmysle slova) nepotrebuje vonkajšiu (nadprirodzenú) silu.

6. Samo-organizovanosť hmoty

Pod samo-organizovanosťou, ako píšeme vyššie, sa rozumie *vlastnosť a schopnosť hmoty* vytvárať vyššie formy usporiadania z nižších, jednoduchších, primitívnejších usporiadaní.

Kapitola C

Materialistické požiadavky na vedecké teórie

V materializme sa požaduje, aby hypotézy, vedecké zákony a teórie odrážali v úplnosti *všeobecný materialistický postulát*, ktorý znie:

Všetky fyzikálne (prírodné) javy majú pôvod v materiálnych objektoch (rozumej: v hmate).

Kapitola D

Naturalizmus a redukcionizmus

Naturalizmus

Organickou súčasťou *materialistickej filozofie* a materialistického svetonázoru je *naturalizmus* – je ich súčasťou a pevným pilierom. Jeho ústredným pojmom je *príroda*.

Redukcionizmus

Pojem *redukcionizmus* pochádza z lat. *reductio* – *redukovať, zjednodušiť*. Keďže materializmus nepripúšťa existenciu duše či ducha, mysle či vedomia, ktoré by boli nezávislé od hmoty, ktorá údajne jediná existuje, potom musí materializmus akúkoľvek myseľ, vedomie či dušu prehlásiť za vlastnosť hmoty samej. Redukcionizmus je súčasťou materializmu, resp. naturalizmu.

Kapitola E

Krátka história materializmu

Hoci samotné slovo „materializmus“ sa používa až od 18. storočia, *materializmus* ako postoj k chápaniu sveta (svetonázor) bol vlastný rôznym názorom a myšlienkovým prúdom už v dávnej minulosti, predovšetkým v gréckej filozofii. Systematickú filozofickú podobu materializmu však dal až marxizmus,

Veda, viera a náhoda v materializme

Pripomenieme si, že v tomto prvom diele hovoríme o materialistickom pohľade na svet a predstavujeme tento svetonázor. V tomto svetonázore sa neprijíma a nepripúšťa reálna existencia Boha ani sféra jeho prebývania, ktorou je večnosť.

1. Veda

V predchádzajúcej časti sme hovorili o vede. Dospeli sme k definícii, podľa ktorej: *Veda je činnosť zaoberajúca sa hľadaním a objavovaním zákonitostí (prírodných zákonov) medzi materiálnymi objektmi vedeckými prostriedkami (pozorovanie, meranie, experiment...)* (pozri str....). Toto je skutočná a pravá veda

Materialistická veda

Materialistická veda vysvetľuje svet, jeho počiatok, súčasnú aj budúcu existenciu a všetko, čo v ňom existuje, z pozície *hmoty* ako jedinej prvotnej príčiny. Okrem hmoty niet nikoho a ničoho, čo by mohlo byť prvotnou príčinou.

2. Viera

Viere sa v materialistickom pohľade na svet neprpisuje žiadna dôležitosť, žiadna hodnota. Mať vieru v otázke vedy a svetonázoru sa považuje za úbohosť.

3. Náhoda

V prvej časti na str. ... sme uviedli, že *náhoda* je nepredvídaná, neočakávaná *udalosť*, ku ktorej dochádza pri stretnutí viacerých (najmenej dvoch)

vzájomne nesúvisiacich

udalostí (procesov, dejov, javov)

. Pritom niet žiadnej príčiny, ktorá by spôsobila, zapríčinila, stretnutie vzájomne nesúvisiacich udalostí. Napriek tomu náhoda zohráva v materialistickom („vedeckom“) pohľade na svet,

☐ *materialistickej vede*

, jednu veľmi dôležitú, priam kľúčovú úlohu.

IV. oddiel

Evolúcia – rozšírená definícia a vysvetlenie pojmu

V základnom význame slovo *evolúcia* označuje *súhrn postupných zmien*. V širšom ponímaní sa pod *evolúciou* chápe *myslený proces, v ktorom vesmír a život vôňom samovoľne vznikli zvečne existujúcej neživej hmoty a následne sa úplne vyvinuli výlučne prirodzenými samovoľnými cestami*

. Dôraz je tu položený na výraze

myslený/pomyselný proces

. Výraz, pomenovanie,

myslený proces

znamená, že ide o

predpokladaný, hypotetický proces, hypotézu

[

hypotetický

– od slova

hypotéza

]. Z pohľadu materialistického svetonázoru sa napriek tomu tento pomyselný proces prehlasuje za vedeckú teóriu, ba priam za fakt.

Myslený proces – samotný proces evolúcie, aj keby existoval, sa pritom ale pozorovať nedá, lebo prebehol v dávnej minulosti a ako proces je neprístupný empirickému skúmaniu.

Evolúcia nie je samostatná disciplína

Evolúcia ako učenie samo osebe fakticky neexistuje. Evolúcia nie je samostatná disciplína, obor. Vždy je to evolúcia niečoho. Vždy to má byť myslený proces, ktorým vzniká niečo nové z niečoho predchádzajúceho.

V. oddiel

O čo v materializme ide

Čo fakticky znamená proces samo-organizovanosti hmoty?

Znamená toľko, že z počiatkovej udalosti pomenovanej Veľký tresk (stručné vysvetlenie v poznámke – ^J) a podrobnejšie v dodatku G), mali procesom samo-organizovanosti najprv vzniknúť všetky neživé a postupne aj všetky živé štruktúry a formy hmoty vrátane človeka. Táto predpokladaná vlastnosť a schopnosť *samo-organizovanosti hmoty* sa ako proces ale na nijaký spôsob *nedá priamo vedecky pozorovať a dokázať či preukázať*

.

Konečný cieľ evolúcie

Evolúcia je teda *myslený proces* (hypotéza), cesta, spôsob, postup, ktorým by mali vznikáť nové štruktúry a formy hmoty. Skutočným a konečným cieľom tohto mysleného procesu evolúcie však je preukázať, či vlastne dokázať, pravdivosť materialistickej predstavy, že *prvotnou príčinou všetkého existujúceho je hmota a len hmota a jej schopnosť sa samo-organizovať*

.

Prečo práve evolúcia?

O predpokladanom procese *samo-organizácie hmoty* a tým o hmote ako o jedinej prvotnej príčine bolo a je potrebné ľudí nejako presvedčiť a sformovať verejnú mienku, že hmota so svojou schopnosťou samo-organizovanosti je naozaj prvotnou a jedinou príčinou (pôvodcom) všetkého existujúceho.

Cesty evolúcie

Ako vôbec dospel materialistický svetonázor k svojej súčasnej koncepcii vzniku a evolučného vývoja vesmíru? Celá predstava je založená na modernom vedeckom (fyzikálnom) poznatku, že v súčasnosti pozorovaný vesmír sa rozpína.

Kapitola A

Jednotlivé učenia evolúcie

Konečnými produktmi mysleného evolučného procesu teda majú byť vesmír a jeho jednotlivé štruktúry (klastre galaxií, galaxie, hviezdy, planéty), neživá a živá príroda minimálne na našej planéte a ľudská spoločnosť – všetko vo forme, v ktorej ich poznáme dnes.

Týmito *jednotlivými učeniami evolúcie* majú byť:

1. *Evolúcia* neživých foriem hmoty (vznik a vývoj vesmíru)

Veľký tresk^{J)} je materialistické evolučné kozmologické učenie o vzniku vesmíru, o jeho počiatku a vývoji (sformovaní) – a tým aj o počiatku prejavov samo-organizovanosti hmoty (pozri aj dodatok G).

2. *Chemická evolúcia* (vznik života z chemikálií – abiogenéza)

Chemická evolúcia sa týka vzniku prvej primitívnej formy života z neživej prírody, teda z chemikálií.

3. *Evolúcia* života (vznik a vývoj celej rastlinnej a živočíšnej ríše – biologická evolúcia)

Darwinova evolúcia alebo *Darwinovo učenie* alebo *biologická evolúcia*. Učenie o vzniku rozmanitých druhov živočíchov z jedného spoločného predka a jeho súčasný variant *neodarvinizmus*.

L)

4. Filozofické učenie o evolúcii – filozofia evolúcie

Filozofický koncept samo-organizácie hmoty

Tým sú *dialektický a historický materializmus* ako najvšeobecnejšie učenie o vývoji prírody a spoločnosti.

5. Do materialistického svetonázoru (materializmu) patrí každé učenie,

ktoré stojí na predpoklade, že jediným základom všetkého existujúceho, všetkého bytia, je hmota a jej schopnosť samo-organizovania sa.

Niet príčinnej súvislosti medzi reálne existujúcimi vecami v prítomnosti a predpokladom o hmote ako *prvotnej príčine* ich existencie. Pre túto *neexistujúcu príčinnú súvislosť* je materializmus a materialistický pohľad na svet nepravdivý, je zavádzajúci, je neopodstatnený, je neprijateľný a je bezcenný. Nemá oporu v realite nášho bytia, lebo *princíp príčinnosti* je univerzálny princíp – niet z neho výnimky!

Kapitola B

O čom je táto snaha materializmu skutočne ide?

Ide o to, že ak by bol pravdivý koncept *samo-organizácie hmoty*, zanikla by potreba existencie inej prvotnej príčiny, akou je večne existujúci Boh Stvoriteľ. Preto sa materializmus tak úporne snaží prehlasovať všetky jednotlivé evolučné učenia za pravdivé a vedecky dokázané, aj keď to vedecky a ani nijako inak nie je možné. Preto sa evolúcia prehlasuje za nespochybniteľne (vedecky) dokázanú a za platný univerzálny princíp, za fakt, aj keď žiaden vedecký dôkaz nie je predložený – ale principiálne predložený ani byť nemôže. Preto

Veľký tresk, chemická evolúcia

a

biologická evolúcia

sa prehlasujú za nespochybniteľne dokázané vedecké teórie – a rovnako predtým aj

filozofia marxizmu-leninizmu,

čiže

dialektický a historický materializmus.

Materialistický svetonázor je súbor protirečivých a rozporuplných tvrdení a učení, a z toho dôvodu je ako kompaktný pohľad na svet bezcenný. Je prehlasovaný za vedecký svetonázor, aj keď všetky tvrdenia o počiatkoch sa v skutočnosti prijímajú iba *vierou*. Z tohto dôvodu by sme mali

svetonázor

v skutočnosti chápať ako

pohľad materialistickej viery na svet

alebo

svet v pohľade materialistickej viery

materialistický

Materialistická viera v kocke

Materialistická viera je viera v to, že singularita či energii nabité vákuum, či súbor elementárnych častíc, alebo zhluk chemikálií sa samy od seba, spontánne, bez plánu, bez cieľa, bez mysle, z veľkej neriadenej explózie počas dlhých časových období premenili na štruktúrovaný vesmír s galaxiami, hviezdami a planétami a na bohatú rastlinnú a živočíšnu ríšu na planéte Zem vrátane ľudských bytostí s myslou, vôľou, citmi, svedomím, morálkou a so životnými plánmi. Táto *materialistická viera* je viera v neexistujúce (nedokázané a nedokázateľné) udalosti a procesy. Je to

slepá a márna viera

, viera, ktorá nemá reálne existujúci obsah. Svet, na ktorý sa v materialistickom svetonázore verí, neexistuje, lebo takýto svet ani vzniknúť nemohol. Na túto skutočnosť poukazujeme v celej publikácii.

VI. oddiel

Piliere materialistického svetonázoru – zhrnutie

Piliere, ktoré v realite nášho bytia neexistujú

Poznámky a vysvetlivky k druhej časti

TRETIA ČASŤ

Neúspech a zlyhanie materializmu

Doplňujúce poznámky k druhej časti

I. oddiel

S čím si veda nevie poradiť

Už v prvej časti pri vysvetľovaní pojmu *veda* sme uviedli, že *veda* je v svojej podstate schopná dávať odpovede iba na otázky vo vzťahu k opakujúcim sa prítomným udalostiam či neustále prebiehajúcim dejom a javom. Veda má svoje ohraničenie.

Kapitola A

Ako a prečo

Mali by sme vedieť, že veda môže vysvetliť, **ako** javy prebiehajú, nikdy však nie **prečo** sa odohrávajú, **prečo** existujú.

Kapitola B

Existencia a pôvod vedeckých zákonov a zázraky

Úlohou vedy je popisovať materiálny svet pomocou vedeckých zákonov a vedeckých teórií. V súvislosti s vedeckými zákonmi sú legitímne všeobecné a často kladené otázky: *Prečo existujú vedecké zákony a aký je ich pôvod? Prečo sú vedecké zákony také, aké sú, a prečo nie sú iné?*

Veda nevie odpovedať ani na druhú otázku: *Prečo sú vedecké zákony také, aké sú, a nie sú iné?* Prečo sú napríklad Newtonove zákony klasickej fyziky (pozri nižšie), Coulombov zákon, Maxwelllove či Faradayove zákony, alebo zákon rastu entropie (pozri dodatok G) také, aké sú, a nie iné? Prečo je to tak?

Veda si nevie poradiť so zázrakmi

Veda sa zakladá na pravidelnosti a nemennosti *prírodných zákonov*. Vie vysvetliť len

pravidelne sa opakujúce prítomné udalosti a v prítomnosti prebiehajúce javy. So všetkými odchýlkami od pravidelnosti si veda nevie poradiť.

Veda si nevie poradiť s duchovnou (nemateriálnou) stránkou živých bytostí

Veda dokáže študovať len materiálnu stránku živých bytostí. Duchovnú či duševnú stránku živých bytostí nedokáže popísať vedeckými zákonmi. Čo je láska? Čo je nenávisť?

Kapitola C

Veda nevie nič povedať o počiatkoch

To, že veda nevie nič povedať o počiatkoch, ako sme to už uviedli v prvej časti, vyplýva z jej podstaty. Akékoľvek tvrdenia o počiatkoch čohokoľvek, napr. o vzniku materiálneho sveta, v ktorom žijeme, o vzniku života ako takého a konkrétne o vzniku človeka, nie sú vedecké.

Kapitola D

Veda nevie nič povedať o pôvode informácie

Spoločne vieme, že pôvod informácií nie je v samotnej hmote aj napriek tomu, že informácia je na hmotu naviazaná (napríklad genetické informácie zakódované v jadre bunky v DNA).

Kapitola E

Dobro a zlo

Nemôžeme od vedy žiadať, aby nám povedala, čo je dobré a čo zlé. Veda nevie nič povedať o dobre a zle. Veda dáva výpovede len o materiálnom svete. Iný svet je pre vedu nedostupný.

II. oddiel

Čo nás učili a čo nás nenaučili

Kapitola A

Čo nás učili, ale nevieme to, lebo nám to ne(do)povedali

Predovšetkým nás učili (a stále ešte učia), že veda je všemocná, že všetko vie vysvetliť a dokázať.

1. Ohraničenie vedy

Veda je obdivuhodná v tom, čo dokázala, ale nemôže urobiť čokoľvek a všetko.

2. Newtonove zákony a princíp príčinnosti

Učili sme sa o troch Newtonových pohybových zákonoch.

Čo z týchto zákonov vyplýva?

Vyšplýva z nich *mechanický princíp príčinnosti*. Vysvetlíme v ďalších odsekoch.

Nepovedali nám však, že **princíp príčinnosti** platí univerzálne a znie:

Všetko má príčinu, všetko má následok.

III. oddiel

Čo nás neučili, ale mali by sme to vedieť

Neučili nás, ale mali by sme vedieť, že:

Keď sa v makroskopických izolovaných sústavách, sústavách ponechaných samých na seba, poruší rovnovážny stav (napr. zmení sa objem alebo tepelná rovnováha sa poruší tak, že sa zmení teplota jedného telesa), nastanú v nich procesy (zmeny), ktoré trvajú tak dlho, kým sústava nenadobudne zase iný nový rovnovážny stav. Tieto zmeny ale prebiehajú *vždy len jedným a v určitým smerom*.

Tieto procesy, zmeny, nazývame

prírodnými procesmi (pozitívnymi procesmi)

. Zaoberá sa nimi termodynamika, ktorá je časťou fyziky.

Kapitola A

Prirodzené procesy

K výkladu prirodzených procesov budeme potrebovať výrazy *izolovaná sústava*, *vonkajšie a vnútorné činitele* (*vonkajšie a vnútorné príčiny*).

Kapitola B

Entropia

Prechod izolovanej sústavy z jedného rovnovážneho stavu do iného rovnovážneho stavu je

v termodynamike popísaný fyzikálnou veličinou nazvanou **entropia**. **Entropia** je fyzikálna veličina, ktorá je mierou (relatívnej) neusporiadanosti systému a určuje smer procesov prebiehajúcich v izolovanej sústave.

V sústavách ponechaných samých na seba môžu prebiehať len také deje (procesy), pri ktorých entropia sústavy rastie.

Platí tvrdenie: „Pri prechode sústavy, ponechanej samú na seba, z usporiadaného stavu, z poriadku, do neusporiadaného stavu (do chaosu, do neporiadku) **entropia sústavy rastie**

.“ Preto je takýto proces dovolený, je možný, je uskutočniteľný.

Opačný proces nie je možný

, nie je uskutočniteľný, lebo pri opačnom procese by entropia sústavy *klesla*

, čo tento princíp nepripúšťa!

Entropia je dôležitá veličina aj pri *fenomenologickom, opisnom* charaktere výkladu prírodných procesov. Má čo povedať aj k scenáru Veľkého tresku.

Kapitola C

Pohľad na pôvod vesmíru a života

cez scenár materializmu

V scenári Veľkého tresku mala hmota postupne prechádzať érou žiarenia a érou látky. Od elementárnych častíc cez plynné skupenstvo až po látky v pevnom skupenstve. V makroskopickom pohľade išlo o prirodzené procesy, deje v izolovanej sústave. Prinajmenšom v počiatkoch epochy látky mali deje prebiehať podľa princípu rastu entropie a Boltzmanovho princípu. Predložený materialistický scenár oba tieto princípy porušuje. Pre priebeh procesov (ich smerovanie) požaduje presný opak ako oba princípy. Scenár požaduje rast usporiadanosti a pokles entropie.

Rozporuplná úloha náhody v materialistickom svetonázore

Ako sme už uviedli, *materialistický svetonázor* určil *materialistickej vede* úlohu vysvetliť pôvod vesmíru a života evolučnými procesmi, ktoré sú založené výlučne na prírodných procesoch a prírodných zákonoch.

Materialistický svetonázor

sa preto nemá a nemôže odvolávať na akúkoľvek náhodu, ktorá by bola príčinou ktoréhokoľvek kroku alebo ktorejkoľvek etapy evolučných procesov.

Rozpor s princípom rastu entropie

Evolúcia potrebuje znižovať entropiu a zvyšovať usporiadanosť na všetkých úrovniach a etapách svojho procesu. V jednotlivých etapách materialistického scenára ide totiž vždy o prechody z neusporiadaného (viac pravdepodobného) stavu do stavu usporiadaného (menej pravdepodobného).

Problém s večnou existenciou hmoty

Problém so vznikom života

a) *Pohľad na vznik života z neživej hmoty*

Dostávame sa k otázke: Ako z neživej formy hmoty vznikla živá forma hmoty?

b) *Pohľad na vznik života – vedomie a duša*

Ďalšou neprekonateľnou prekážkou je otázka evolučného vzniku a vývoja duše.

Všetky predchádzajúce vymenované problémy poukazujú na skutočnosti, pre ktoré by sa materialistický scenár nemohol uskutočniť.

IV. oddiel

Čo nás učili, ale nie je to pravda

Kapitola A

Učili nás, že evolúcia je dokázaná vedecká teória,

že evolúcia je pravda

Mali by sme vedieť, že:

Do dnešných dní nebol predložený ani jeden jediný vedecký fakt, vedecký dôkaz v prospech tohto tvrdenia.

Mali by sme vedieť, že:

V materialistickom svetonázore a presadzovaní evolučného procesu ako dokázaného vedeckého faktu v skutočnosti ide o *ideologický boj*. V tomto ideologickom boji ide o to, aby všetkými možnými prostriedkami boli umlčaní ľudia, ktorí sa s materialistickou ideológiou (a s jej paradigmou *evolúcie*) nestotožňujú.

Mali by sme vedieť, že:

Cieľom a snahou „vedeckosti“ evolučných učení je preukázať, že koncept samo-organizovanosti hmoty je pravdivý, že je to pravdivá vedecká teória. Pri všemožnej snahe a úsilí o predloženie dôkazu sa však dospieva len k tvrdeniu, ktoré je už položené ako základ dokazovania.

Kapitola B

Učili nás, že materializmus je vedecký svetonázor

Materializmus stojí na vedecky nedokázateľných predpokladoch a na viere

Prečo sa o materializme tvrdí, že je to vedecký svetonázor

Zástancovia evolúcie neúprosne prehlasujú všetko, čo súvisí s procesom evolúcie, za vedecký fakt a jednotlivé evolučné učenia za vedecké teórie. Robia to preto, lebo nemôžu pripustiť, že to, čo sa v materializme o počiatkoch učí a na čom materializmus stojí, je len a len *viera* – je to *ateistická slepá viera, žiadna veda*

.

V. oddiel

Zlyhanie jednotlivých učení materializmu

Kapitola A

Zlyhanie marxizmu-leninizmu

O zlyhaní dialektického materializmu ako filozofii materializmu sme už písali v predchádzajúcej časti. Píšeme o tom aj v dodatku I.

Kapitola B

Vznik prvej živej formy (bunky)

Toto je najväčší problém materialistického svetonázoru. Prvú predstavu podal sovietsky biológ Oparin.

Kapitola C

Biologická evolúcia

To, že v priebehu času sa veci menia a že v čase dochádza k zmenám, nikto nepopiera, ale k tomuto ľudstvo Darwina predsa nepotrebovalo. Ak by *evolúcia* znamenala len tento fakt, nevedli by sa o nej diskutovať. Že dochádza k modifikáciám, to rovnako nikto nespochybňuje. Vidíme to vo vlastných rodinách a chovatelia domácich zvierat a pestovatelia rastlín sa s tým stretávajú v svojej každodennej práci. Ani toto však nie je ono, lebo pes zostáva stále psom, mačka mačkou a kukurica kukuricou, .

Slovo na záver prvého dielu

Nosná myšlienka tohto pohľadu na svet je, že podstata a prvotná príčina všetkého, čo existuje, je večne existujúca hmota a jej schopnosť samo-organizovanosti. To je *filozofický predpoklad*

(axióma), ktorý sa nedá dokázať, ale predsa ho je potrebné nejako zdôvodniť. Hľadanie dôkazu pre predpoklad hmoty ako prvotnej príčiny a pre jej schopnosť samo-organizovanosti dospelo v 19. storočí k predstave

mysleného (pomyselného) procesu evolúcie.

Čo je tiež len ďalší

filozofický predpoklad

.

Celá vec stojí z pohľadu preukázania pravdivosti nosnej materialistickej myšlienky ešte horšie. Metódami empirickej vedy je nemožné, už zo samotného princípu, skúmať a potvrdiť či vyvrátiť pôvod vesmíru a pôvod života. Je to tak preto, lebo sú to jedinečné a neopakovateľné udalosti, ktoré sa mali udiať v minulosti, ktorá je nedostupná empirickému bádaniu. Presvedčenie o pôvode sveta a života preto zostáva otázkou viery ako v biblickom, rovnako aj v materialistickom svetonázore.

Výsledkom všetkej snahy materializmu je učenie, ktoré je plné vnútorných protirečení, ktoré si nahromadil materializmus sám. Preto je tento svetonázor bezcenný, zavádzajúci a bezútešný. Privádza ľudí len do falošného sebauspokojenia. *Chýbajúca vedecky podložená príčinná súvislosť* je postačujúci dôvod definitívneho odmietnutia tohto pohľadu na svet. Taký vesmír a všetko v ňom, ako ho predkladá materializmus, nemôže existovať a ani neexistuje, lebo jednoducho vzniknúť ani nemohol.

Vesmír a všetko, čo v ňom poznáme, však skutočne existuje. Materialistický svetonázor ho však nedokáže vysvetliť. Nedokáže vysvetliť jeho pôvod, a preto nedokáže vysvetliť svet ako taký, jeho zmysel a účel bytia. Ako všetko, čo existuje, začalo existovať a prečo náš životný priestor

je skutočný, reálny, a to už od samého svojho počiatku, prečo ešte stále existuje a kam smeruje (a my s ním), si povieme v druhom diele publikácie.

DODATKY K PRVÉMU DIELU

Dodatok A

Veda o počiatku

Ako sú v rámci materializmu „vedecky“ skúmané počiatky

Metodický prístup pre „vedecké“ vysvetlenie počiatkov je vhodne upravený, aby sa dalo zaoberať jedinečnými neopakovateľnými udalosťami. Ako sa vo „vede o počiatkoch“ postupuje? Vysvetlenie je spracované s použitím článkov uvedených za textom dodatku.

Dodatok B

Látka, pole, hmotnosť a Einsteinov vzťah

Látka

Látku môžeme považovať za druh hmoty tvorenej súborom diskretných útvarov, ktoré majú atómovo-molekulovú štruktúru alebo existujú ako plazma.

Pole

Pole (fyzikálne pole) je považované za formu hmoty.⁴⁾⁻⁶⁾ Sprostredkuje silové pôsobenia (tzv. *interakcie*) medzi materiálnymi objektmi.

Hmotnosť

Týmto pojmom sa označujú zotrvačné a gravitačné vlastnosti hmoty.

Energia

Energia (E) vo fyzike je všeobecne mierou rozličných foriem pohybu telies (hmoty) a vyjadruje schopnosť materiálneho telesa konať prácu ^(A).

Dodatok C

Nezjednodušiteľná zložitosť

Darwin, ako uvádzajú početné zdroje, si bol vedomý, že jeho teória postupného vývoja založená na prirodzenom výbere má jeden veľký nedostatok:

Keby bolo možné preukázať, že existuje nejaký zložitý orgán, ktorý nemohol vzniknúť na základe početných, po sebe nasledujúcich drobných zmien, potom by sa moja teória úplne zrútila.

Rastúci počet vedcov sa domnieva, že podmienka, ktorú Darwin považuje za kritérium zlyhania jeho teórie, sa už splnila.

Dodatok D

Hérakleitos z Efezu

Hérakleitos z Efezu, podľa publikácie F. Ch. Kessidiho (*Hérakleitos*, Svoboda, Praha 1985, 173 str.), pravdepodobne žil v rokoch 544 – 475 pred Kr. Hérakleitovo dielo a myšlienky uvedené v tomto dodatku sú prevzaté a spracované podľa tejto publikácie

Dodatok E

Materialistický pohľad na pôvod človeka

Materialistický pohľad na dejiny ľudskej spoločnosti je vybudovaný na nosnej myšlienke (paradigme) postupného vývoja ľudstva od primitívneho k zručnému a rozumnému. Jeho hlavná myšlienka je nasledovná: *Človek sa vyvinul z ľudoopa a postupne, ako plynul čas, sa naučil používať nástroje* .

Dodatok F

Informatika

(Dodatok je prevzatý a spracovaný podľa publikácie: Nancy Pearceyová, Charles B. Thaxton:
Duše vědy

, Návrat domů, Praha 1997, str. 229-241.

¹²⁾

)

Akou mierou prispel tento nový vedný odbor, ktorý sa tiež vyformoval (ako biochémia) v podstate v druhej polovici 20. storočia, k odpovediam na otázky o vzniku života? Informačná teória je špeciálny obor matematiky.

Dodatok G

□

Vznik vesmíru vo Veľkom tresku

Vedecká teória či slepá viera?

Žijeme v modernej materialistickej spoločnosti, v ktorej sa na biblickú vieru pozerá ako na slepú vieru, ktorá ignoruje moderné vedecké poznanie. A naopak, na materialistické predstavy o pôvode vesmíru a života sa pozerá ako na vedecky dokázané skutočnosti. Je to ale naozaj tak? Preskúmame z vedeckého pohľadu rozdiel medzi faktom, vedeckou teóriou a vedeckou hypotézou. Pozrime sa aj na možnosti a schopnosti vedy skúmať počiatky, akým je aj počiatok či vznik vesmíru.

Dodatok H

Stručný historický pohľad na materializmus a Darwinovo učenie

Dialektický materializmus bol samotnými marxistami charakterizovaný ako učenie o obecných zákonoch pohybu a vývoja (evolúcii) prírody, spoločnosti a človeka. Podľa neho príroda a spoločnosť sú prejavom pohybu (vo všeobecnom zmysle slova) hmoty, v ktorom je možné rozpoznať tri základné zákony: *jednotu a boj protikladov, prechod kvantity na kvalitu a negáciu negácie*

Skutočnosť je zásadne poznateľná a je možné ju pretvárať. Korene *dialektického materializmu*

siahajú do obdobia prelomu 6. a 5. storočia pred n. l. a spájajú sa predovšetkým s menom gréckeho filozofa Hérakleita z Efezu, ktorého dialektickí materialisti považujú za prvého predstaviteľa tejto filozofie. Hérakleitovi z Efezu je venovaný dodatok D.

O autorovi

doc. RNDr. Drahoslav Vajda, CSc.

Po ukončení vysokoškolského štúdia na Prírodovedeckej fakulte Univerzity J. A. Komenského v Bratislave v roku 1964 v odbore experimentálna fyzika pôsobil ako pedagogicko-vedecký pracovník na Žilinskej univerzite v Žiline. Tu pracoval nepretržite až do odchodu na dôchodok v roku 2006. Prednášal všeobecnú fyziku pre denné a diaľkové formy inžinierskeho štúdia.

Vo výskumnej práci sa venoval vyšetrovaniu vlastností polovodičových materiálov v silných elektrických a magnetických poliach a neskôr vyšetrovaniu fázových prechodov vo feroelektrických látkach ultrazvukom.

Autor: Drahoslav Vajda

Po tom, ako v roku 1992 uveril v Ježiša Krista, slúžil aj zvesťou evanjelia medzi študentmi. V súčasnosti sa venuje hlavne publicistike. Je predsedom občianskeho združenia Solas a zodpovedným redaktorom časopisu Solas. Organizačne zabezpečuje a vedie vydavateľstvo SOLAS.

Je prispievateľom do časopisu Solas a rečníkom na konferenciách „Stvorenie a súčasná veda, Žilina“.

Umiestnené: 21. 3. 2022

Upravované: 22. 6. 2022